

Revizuirea hotărârilor judecătorești în cazul nerespectării unei decizii pronunțate de CJUE

**Analiza regulilor procedurale pentru exercitarea
revizuirii stabilite prin Decizia ÎCCJ nr. 45/2016 din
perspectiva atingerii obiectivului revizuirii**

14 iunie 2018

Dr. Mihaela Vrabie,

Cadru didactic asociat, Facultatea de Drept

din cadrul Universității din București

Avocat, Popovici Nițu Stoica & Asociații

1. Cadrul juridic actual care permite revizuirea hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele din România în cazul nerespectării unei decizii pronunțate de CJUE

- Dispozițiile procedurale din România permit doar revizuirea hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în cadrul unor acțiuni de natură administrativă, în baza art. 21 alin. (2) teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004;
- Potrivit acestui text de lege, *„Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor rămase definitive și irevocabile prin încălcarea principiului priorității dreptului comunitar, reglementat de art. 148 alin. (2), coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată”*;
- Teza II a art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 (care stabilea termenul declarării revizuirii și data de la care acesta începe să curgă), este în prezent o dispoziție lipsită de efecte juridice, având în vedere că a fost declarată neconstituțională prin Decizia Curții Constituționale nr. 1609/2010, iar legiuitorul nu a intervenit până în prezent pentru a reglementa termenul de revizuire cu respectarea considerentelor Deciziei nr. 1.609/2010 a Curții Constiționale;

- Rezultă astfel că în prezent, în legislația din România, deși art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004 recunoaște posibilitatea exercitării căii de atac a revizuirii în materia contenciosului administrativ împotriva hotărârilor rămase definitive, pronunțate prin încălcarea dreptului Uniunii Europene sau a unei decizii pronunțate de CJUE, există un **vid legislativ referitor la termenul în care trebuie declarată această revizuire și referitor la data de la care acest termen începe să curgă.**
- Acest vid legislativ **a fost suplinit prin intervenția Deciziei nr. 45/2016 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile** pentru interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, **pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept**, decizie ce are caracter **obligatoriu**, în baza art. 521 alin. (3) din NCPC.
- Cu toate acestea, soluția ÎCCJ referitoare la termenul de revizuire și la data de la care acest termen începe să curgă, **poate naște în continuare dezbateri cu privire la măsura în care această soluție atinge scopul final al revizuirii – înlăturarea încălcării principiului priorității dreptului UE.**

2. Exercițarea revizuirii prevăzută de art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004 înainte de pronunțarea Deciziei ÎCCJ nr. 45/2016

- După Decizia CC nr. 1609/2010 și până la pronunțarea Deciziei ÎCCJ nr. 45/2016, pentru a nu lipsi de efecte calea de atac a revizuirii în materia contenciosului administrativ pentru încălcarea priorității dreptului UE, **instanțele din România au apelat la cadrul legislativ general care reglementează calea de atac a revizuirii, constituit din prevederile art. 509-513 NCPC**, în lipsa unor prevederi speciale care să reglementeze termenul de revizuire în materia contenciosului administrativ.
- **Practica judiciară a fost însă neunitară, atât în ceea ce privește posibilitatea exercitării revizuirii în baza unor decizii CJUE interpretative ulterioare soluționării definitive a litigiului, cât și în ceea ce privește termenul în care poate fi exercitată revizuirea și data de la care acest termen începe să curgă.**
- Chiar și **ÎCCJ**, în practica sa judiciară anterioară Deciziei ÎCCJ nr. 45/2016, a oferit **soluții contradictorii**: (i) prin Decizia nr. 6394/2013, ÎCCJ a reținut că revizuirea prevăzută de art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004 **poate fi exercitată în baza unei hotărâri preliminare pronunțată de CJUE ulterior deciziei atacate cu revizuire, iar calea de atac trebuie exercitată în mai puțin de o lună de la data publicării hotărârii CJUE**; (ii) prin Decizia nr. 565/2016, ÎCCJ a reținut,

- dimpotrivă, că **“revizuirea poate fi exercitată în termenul de drept comun de o lună, care curge de la data când partea a luat cunoștință, pe orice cale, de hotărârea supusă revizuirii”**.
- Și la nivelul **celorlalte instanțe judecătorești s-au pronunțat soluții contradictorii** în materie, pentru o lungă perioadă de timp.
- Amintim, spre exemplu, **Decizia 1960/2011 a Curții de Apel Alba Iulia**, prin care s-a stabilit că **“dreptul comun pentru cererea de revizuire reglementată de art. 21 din Legea nr. 554/2004 îl constituie art. 322 și următoarele C. proc.civ. (n.n. – vechea reglementare, în prezent art. 509-513 NCPC), care se aplică în mod corespunzător; Curtea consideră că în cauză este aplicabil termenul de revizuire cel mai favorabil și pentru motivul de revizuire cel mai asemănător reglementat de Codul de procedură civilă, astfel că se va considera că revizuirea pe motivul prevăzut de art. 21 din Legea nr.554/2004 poate fi exercitată în termenul de 3 luni prevăzut de art. 324 alin. 3 C.p.civ. ce începe să curgă de la data publicării în Buletinul Oficial al Uniunii Europene a deciziei interpretative a T.F.U.E.”**
- Prin această decizie, instanța a aplicat termenul de revizuire de 3 luni prevăzut în prezent de art. 511 alin. (3) NCPC, constatând că motivul de revizuire menționat la art. 509 alin. (1) pct. 10 NCPC (CEDO a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale datorată unei hotărâri judecătorești) este cel mai asemănător reglementat de Codul de procedură civilă.

- Așadar, **practica judiciară a soluționat problema vidului legislativ existent în cadrul special de reglementare** reprezentat de Legea nr.554/2004 **prin aplicarea dispozițiilor generale ale Codului de procedura civilă privind revizuirea, ajungând, însă, la concluzii diferite privind termenul de revizuire și modul de calcul al acestuia**, având în vedere că dispozițiile generale privind revizuirea, cuprinse în Codul de procedură civilă, **nu conțin o normă unitară privind durata și momentul de la care curge termenul** pentru exercitarea revizuirii, acestea fiind stabilite distinct pentru fiecare motiv de revizuire prevăzut în Codul de procedură civilă.
- În acest context legislativ și jurisprudențial, **a fost necesară intervenția Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al ÎCCJ, prin Decizia nr. 45/2016** privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru interpretarea dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

3. Regulile procedurale stabilite de ÎCCJ prin Decizia nr. 45/2016 cu privire la exercitarea revizuirii prevăzută de art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004

- În esență, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al ÎCCJ a stabilit că **“momentul pronunțării unei decizii a CJUE prin care sunt interpretate dispoziții de drept european într-un mod diferit de cel reținut prin hotărârea a cărei revizuire se cere este lipsit de relevanță** din perspectiva art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004”.
- În susținerea acestui argument, ÎCCJ a subliniat, în mod corect, că **“deciziile interpretative ale CJUE fac corp comun cu norma interpretată** și se aplică în toate situațiile în care se aplică dreptul european interpretat, adică și raporturilor juridice care s-au născut/modificat/stins anterior pronunțării deciziilor”, amintind în acest sens și faptul că **“în jurisprudența sa, CJUE a reținut că interpretarea pe care a dat-o unei norme de drept european, în exercitarea competenței pe care i-o conferă articolul 234 (n.n., actual art. 267 din TFUE), lămurește și precizează, dacă este nevoie, semnificația și domeniul de aplicare ale acestei norme, astfel cum trebuie sau ar fi trebuit să fie înțeleasă și aplicată de la intrarea sa în vigoare** (Denkavit italiana, C-61/79, pct. 16, Deutsche Telekom, C-50/96, pct. 43, Kuhne & Heitz, C-453/00, pct. 21).”

- Cu alte cuvinte, ÎCCJ a stabilit că **revizuirea poate fi exercitată și în baza unor decizii CJUE interpretative ulterioare soluționării definitive a litigiului**, deoarece “o hotărâre preliminară nu are o valoare constitutivă, ci pur declarativă, cu consecința că **efectele sale se aplică, în principiu, de la data intrării în vigoare a normei interpretate** (Richardson, C-137/94, pct. 33).”
- De asemenea, o altă regulă importantă stabilită de ÎCCJ cu privire la exercitarea revizuirii se referă la faptul că „**este lipsită de relevanță neinvocarea în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente**, presupus încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere, întrucât judecătorul, respectând limitele investiției sale, este în drept să dea cererii calificarea juridică exactă și să facă aplicarea normelor juridice incidente; **instanța trebuie să aplice dreptul, care îi este cunoscut, inclusiv dreptul european și hotărârile interpretative ale CJUE, care au caracter obligatoriu pentru instanțele statelor membre și se bucură de prioritate în aplicare**, potrivit art. 148 alin. (2) din Constituție.”
- ÎCCJ a stabilit însă și anumite **limite procedurale**: revizuirea este **inadmisibilă** dacă **dispozițiile de dreptul UE nu erau în vigoare la data faptelor** relevante în cauză; revizuirea este **inadmisibilă dacă se urmărește revizuirea unei hotărâri definitive prin care a fost deja dezlegată problematica legată de aplicarea principiului priorității dreptului unional**; revizuirea este **inadmisibilă dacă prin cererea de revizuire se urmărește schimbarea cauzei juridice** a cererii.

- **Cu privire la termenul de exercitare a revizuirii, ÎCCJ a stabilit în esență că, în lipsa unui termen special de revizuire care să fie prevăzut de Legea nr. 554/2004, **dispozițiile art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004 trebuie completate cu art. 511 alin. (1) NCPC**, care reglementează ***termenul general de revizuire de o lună*** (natura juridică de termen general în materia revizuirii a termenului de o lună ar rezulta din modalitatea de redactare a art. 511 NCPC);**
- **Referitor la data de la care începe să curgă termenul de o lună în care trebuie declarată revizuirea, ÎCCJ concluzionează, fără o argumentație elaborată, doar pe baza intenției legiuitorului așa cum o înțelege ÎCCJ din cuprinsul art. 21 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 554/2004 (care a fost declarată *neconstituțională* prin decizia 1609/2010), că *termenul va curge de la data comunicării hotărârii definitive, supuse revizuirii.***

4. Analiza modului în care Decizia ÎCCJ nr. 45/2016 asigură respectarea echilibrului între principiul securității raporturilor juridice și obiectivul înlăturării încălcării principiului priorității dreptului UE

- Analizând regulile procedurale obligatorii enunțate anterior, stabilite de ÎCCJ, putem observa că toate răspunsurile oferite sunt bazate pe o analiză elaborată, ce a avut în vedere mai multe argumente de drept și jurisprudența relevantă pronunțată de CJUE, **mai puțin răspunsul ÎCCJ privind data de la care începe să curgă termenul de revizuire de o lună, și anume data comunicării hotărârii definitive, supuse revizuirii.**
- Astfel, **prin constatarea ÎCCJ conform căreia cererea de revizuire este admisibilă în baza unor decizii ale CJUE, indiferent de momentul pronunțării acestora și indiferent de împrejurarea invocării sau nu în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere, considerăm că s-a dat eficiență principiului priorității dreptului UE,** având în vedere faptul că în jurisprudența CJUE s-a reținut constant că „interpretarea pe care, în exercitarea competenței pe care i-o conferă articolul 267, Curtea de Justiție o oferă unei norme de drept clarifică și precizează, atunci când este necesar, sensul și domeniul de aplicare ale acestei norme, astfel cum trebuie sau ar fi trebuit să fie înțeleasă și aplicată din momentul intrării în vigoare”. (C-61/79, Denkvit, C-50/96, Deutsche Telekom, C-453/00, Kuhne & Heitz).

- Pe de altă parte, **soluția ÎCCJ prin care s-a stabilit că termenul de o lună în care poate fi formulată cererea de revizuire întemeiată pe dispozițiile art. 21 alin. (2) teza I din Legea nr. 554/2004 curge de la data comunicării hotărârii definitive, supusă revizurii, este bazată, în mod evident (așa cum rezultă din considerente), exclusiv pe intenția legiuitorului existentă la momentul redactării art. 21 alin. (2) teza II din Legea nr. 554/2004, text de lege care este lipsit de orice efecte juridice în urma constatării neconstituționalității acestuia prin decizia CC nr. 1609/2010 și care pare să nu fi avut în vedere posibilitatea încălcării dreptului UE prin încălcarea deciziilor CJUE.**
- Dincolo de faptul că este discutabilă măsura în care un text de lege neconstituțional și deci, lipsit de orice efecte juridice poate avea rol de “**resursă interpretativă extrem de valoroasă**” (citată din considerentele ÎCCJ), **soluția de a impune calcularea termenului de revizuire începând de la data comunicării hotărârii definitive, supusă revizurii, și nu de la data publicării deciziei CJUE care servește drept temei al revizurii, nu asigură respectarea echilibrului între principiul securității raporturilor juridice și obiectivul înlăturării încălcării principiului priorității dreptului UE.**
- Aceasta deoarece, deși orice excepție de la autoritatea de lucru judecat trebuie să respecte principiul securității raporturilor juridice, prin limitarea temporală a perioadei în care poate fi formulată revizuirea, totuși, obiectivul primordial al revizurii analizate este înlăturarea încălcării principiului priorității dreptului UE, săvârșită prin pronunțarea hotărârii a cărei revizuire se cere.

- Or, dacă în noțiunea de drept al UE, menționată de art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, intră și deciziile interpretative pronunțate de CJUE chiar și după soluționarea definitivă a litigiului, așa cum de altfel a reținut chiar ÎCCJ, este greu de înțeles cum anume, în accepțiunea ÎCCJ, se poate realiza eficient, pe calea revizuirii, înlăturarea încălcării principiului priorității dreptului UE, atunci când este vorba de o încălcare a unei decizii CJUE pronunțată ulterior soluționării definitive a litigiului, dacă termenul de revizuire de o lună se calculează de la data comunicării hotărârii definitive interne.
- Conform deciziei ÎCCJ, practic, pot fi invocate ca temei al revizuirii analizate doar acele decizii CJUE existente la data pronunțării hotărârii definitive sau cele ulterioare, însă numai dacă sunt publicate în termen de o lună de la comunicarea hotărârii judecătorești a cărei revizuire se cere, cu imposibilitatea exercitării revizuirii în baza deciziilor CJUE pronunțate după expirarea acestui termen, chiar dacă principiul priorității dreptului UE a fost încălcat prin hotărârea rămasă definitivă.
- Prin constatarea că termenul de revizuire începe să curgă de la data comunicării hotărârii judecătorești a cărei revizuire se cere, indiferent care ar fi termenul de revizuire, nu se poate atinge obiectivul revizuirii, respectiv înlăturarea încălcării principiului priorității dreptului UE, atunci când este vorba de încălcarea unei decizii a CJUE ulterioare, pronunțate la mai mult de o lună de la data comunicării hotărârii definitive, deoarece, în acest caz, **motivul de revizuire rezidă în interpretarea oferită de CJUE, și nu în hotărârea a cărei revizuire se cere.**

- Altfel spus, într-un astfel de caz, numai de la data aflării conținutului deciziei interpretative ulterioare a CJUE, se poate constata încălcarea priorității dreptului UE prin hotărârea a cărei revizuire se cere, motiv pentru care singura soluție care ar putea înlătura eficient încălcarea principiului priorității dreptului UE la momentul pronunțării hotărârii definitive ar fi calcularea termenului de revizuire de la data publicării deciziei CJUE.
- În schimb, calcularea termenului de revizuire de la data comunicarea hotărârii judecătorești a cărei revizuire se cere, lipsește de efecte revizuirea analizată, atunci când rațiunea revizuirii constă în încălcarea unei decizii interpretative a CJUE pronunțate ulterior soluționării definitive a litigiului, limitând, nejustificat, posibilitatea exercitării revizuirii doar în legătură cu deciziile pronunțate de CJUE în termen de o lună de la comunicarea hotărârii judecătorești definitive.
- Este adevărat că, așa cum a reținut CJUE în decizia pronunțată în cauza Târșia (C-69/14), *“revine fiecărui stat membru, în temeiul principiului autonomiei procedurale, atribuția de a stabili modalitățile procedurale aplicabile acțiunilor în justiție destinate să asigure protecția drepturilor conferite contribuabililor de dreptul Uniunii”*, însă, prin aceeași decizie, CJUE a reținut că aceste modalități procedurale “nu trebuie să fie concepute astfel încât să facă imposibilă în practică sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii (principiul efectivității) (Rewe-Zentralfinanz și Rewe-Zentral, C-33/76, Hotărârea Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, Test Claimants in the Franked Investment Income Group Litigation, C-362/12)

- Tot în cauza **Târșia (C-69/14)**, cu privire la autoritatea de lucru judecat, CJUE a stabilit că, deși *“dreptul Uniunii nu impune instanței naționale să înlăture aplicarea normelor interne de procedură care conferă autoritate de lucru judecat unei decizii judecătorești, chiar dacă aceasta ar permite îndreptarea unei situații naționale incompatibile cu acest drept”*, totuși, *“în cazul în care normele de procedură interne aplicabile prevăd posibilitatea ca instanța națională să revină, în anumite condiții, asupra unei hotărâri care are autoritate de lucru judecat pentru a face ca situația să fie compatibilă cu dreptul național, această posibilitate trebuie să prevaleze, în conformitate cu principiile echivalenței și eficacității, dacă sunt întrunite condițiile menționate, pentru a restabili conformitatea situației în discuție în litigiul principal cu dreptul Uniunii”*. (în acest sens, și Hotărârea Impresa Pizzarotti, C-213/13, punctul 62.)
- În același raționament, **Avocatul General** în cauza **Târșia (C-69/14)**, explică chiar mai clar că *“excepțiile de la autoritatea de lucru judecat în vigoare potrivit legislației statului membru pot fi supuse unor termene rezonabile de formulare a acțiunilor în vederea garantării securității juridice. Cu toate acestea, asemenea termene nu trebuie să fie de natură să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite prin ordinea juridică a Uniunii”*. (în același sens, Hotărârea Kempter, C-2/06, punctele 58 și 59, Hotărârile Eco Swiss C-126/97 și Asturcom Telecomunicaciones C-40/08).

5. Concluzii

- Rezultă deci că, deși dreptul UE nu impune instanței naționale să înlăture aplicarea normelor interne de procedură care conferă autoritate de lucru judecat, chiar dacă aceasta ar permite îndreptarea unei situații naționale incompatibile cu dreptul UE, **totuși, în condițiile în care prevederile procedurale interne (art. 21 alin. 2 teza I din Legea nr. 554/2004) instituie posibilitatea ca instanțele naționale să revină asupra unei hotărâri care a rămas definitivă și care are, deci, autoritate de lucru judecat, pentru a face ca hotărârea rămasă definitivă să fie compatibilă cu dreptul Uniunii, ar trebui ca această cale procedurală să fie reglementată și exercitată cu respectarea principiului efectivității dreptului UE.**
- Or, conform jurisprudenței CJUE amintite anterior, **reglementarea și exercitarea revizuirii cu respectarea principiului efectivității dreptului UE prespune reglementarea unor termene de formulare a revizuirii care să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii.** În cazul în care termenul de revizuire curge de la data comunicării hotărârii ce se dorește a fi revizuită, principiul efectivității dreptului UE nu mai este respectat în ceea ce privește drepturile și interpretările ce decurg din deciziile CJUE pronunțate la mai mult de o lună de la data comunicării hotărârii interne ce se dorește a fi revizuită, deoarece această reglementare face imposibilă sau excesiv de dificilă protejarea drepturilor ce decurg din aceste decizii CJUE.
- În cazul de revizuire analizat, **soluția care ar fi respectat principiul efectivității dreptului UE ar fi presupus stabilirea începerii curgerii termenului de revizuire la data publicării deciziei interpretative a CJUE.**

- Pe lângă **principiul efectivității** (care impune ca regulile de procedură naționale să asigure o protecție efectivă a drepturilor conferite de dreptul UE), pot fi amintite și **alte prevederi/principii de drept UE** care pot susține o astfel de soluție, care ar fi trebuit respectate de ÎCCJ în stabilirea regulilor procedurale ale revizuirii analizate:
  - **dreptul la o cale de atac efectivă garantat de art. 47 din CDFUE** – orice persoană ale cărei drepturi și libertăți garantate de dreptul UE sunt încălcate are dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești;
  - **principiul cooperării loiale** - obligația SM de a adopta orice măsură pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor care decurg din tratate” (**art. 4 alin. 3 TUE**);
  - principiul **priorității dreptului UE asupra dreptului intern** (art. 148 alin. 2 Constituția României, art. 5 Noul Cod civil, art. 4 NCPC, jurisprudența CJUE);
  - **caracterul obligatoriu al deciziilor CJUE pentru toate instituțiile și autoritățile SM** (art. 267 TFUE, art. 344 TFUE, C-106/77, Simmenthal, cauza C-52/76, Munari);
  - decizia CJUE pronunțată în cauza **Byankov (C-249/11)** – s-a stabilit că, în cazul în care măsura națională este în mod evident contrară dreptului UE, **redeschiderea procedurii administrative este permisă în scopul anulării actului administrativ ilegal, în conformitate cu principiul efectivității dreptului UE și cu principiul cooperării loiale, care trebuie să prevaleze asupra principiului securității juridice**;
  - decizia CJUE pronunțată în cauza **Târșia (C-69/14)** – considerentele amintite anterior și concluziile **AG** din această cauză: **“toate normele de procedură naționale relevante pentru punerea în aplicare a dreptului UE, inclusiv excepțiile de la autoritatea de lucru judecat, trebuie să fie conforme cu dreptul la o cale de atac efectivă și cu principiile efectivității și echivalenței**;

- decizia CJUE pronunțată în cauza **Kühne & Heitz** (C-453/00) - s-a stabilit că principiul cooperării loiale impune unui organ administrativ o obligație de a revizui o decizie administrativă definitivă, pentru a lua în considerare interpretările date de CJUE ulterior cu privire la dispozițiile legale relevante, dacă (i) potrivit dreptului național, există posibilitatea procedurală a revizuirii (ii) decizia administrativă a devenit definitivă și irevocabilă în sistemul de drept național ca urmare a pronunțării unei hotărâri judecătorești de către instanța de ultim grad (iii) hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă este, în lumina interpretării oferite de o decizie CJUE ulterioară hotărârii judecătorești, bazată pe o interpretare greșită a dreptului UE și hotărârea judecătorească definitivă a fost pronunțată fără formularea unei trimiteri preliminare (iv) persoana interesată de decizia CJUE s-a adresat organului administrativ imediat după ce a luat cunoștință de decizia CJUE.

- **În concluzie**, pe baza temeiurilor de drept UE și jurisprudenței CJUE menționate anterior, **apreciem că, deși soluția stabilită de ÎCCJ prin Decizia nr. 45/2016 privind termenul de revizuire și calculul acestuia respectă principiul securității juridice, nu atinge însă obiectivul pentru care a fost reglementată revizuirea, și anume acela de a înlătura încălcarea principiului priorității dreptului UE.**
- **În plus**, calcularea termenului de exercitare a revizuirii de la data comunicării hotărârii definitive supusă revizuirii și nu de la data publicării deciziei interpretative CJUE care oferă, în esență, motivul revizuirii, dă prevalență, în mod nejustificat și limitativ, principiului securității juridice în dauna principiului efectivității dreptului UE, în dauna principiului priorității dreptului UE, în dauna principiului cooperării loiale și a dreptului la o cale de atac efectivă garantat de art. 47 din CDFUE.
- **Deși decizia ÎCCJ nr. 45/2016 este obligatorie, în măsura în care pot fi identificate temeiuri de drept UE și decizii CJUE care au fost încălcate prin această decizie, se aplică principiul priorității dreptului UE.**